

Det meterhögga verket Växlingar fyller sin plats i den stora, långa trapphallen. De kasserade mönsterkorten har omsorgsfullt valts ut av konstnären, och satts samman med små ringar. Varje kort bär på en egen historia, och en del bär fortfarande fingeravtrycken från de fabriksanställda.

FOTO: LINA WATANEN

Theresas pappa, Richard, startade på 90-talet en kassettfabrik i Ouagadougou. Under en tid sprutade fabriken ut kassetter, men tiderna förändrades och verksamheter gick på kort tid från att vara värdefull till utan värde. En dag plockades alla maskiner fram ur källarförrådet för att få nytt liv som konst.

Theresa Traore Dahlberg bor numera i Stockholm.

Växlingar präglar såväl Theresas liv som konst

Medan fabrikspersonalen såg de bortplockade mönsterkorten som bevis på något som gått fel, såg Theresa Traore Dahlberg konst. I Växlingar som nu visas på Kalmar konstmuseum förmedlas möten och kontraster av olika slag.

KALMAR. Theresa Traore Dahlberg växte dels upp i Skogsby på Öland, dels i storstaden Ouagadougou i Burkina Faso. Skillnader och olikheter är något hon är van vid, och något som präglat hela hennes uppväxt. Kanske är det därför inte så konstigt att hon även i sitt konstnärskap arbetar med olikheter – möten mellan olikheter. När vi träffas på Kalmar konstmuseum möts vi under ett flera meter långt konstverk som tar upp hela trapprummet.

– Det här är en del av svensk historia, säger Theresa och pekar mot konstverket som är tillverkat av mönsterkort.

Korten kommer från hennes svärfars fabrik.

– När jag träffade min man var han stolt över sin familjs fabrik, och ville gärna visa upp den.

Fabriken tillverkade mönsterkort i koppar, kort som finns i elektroniska maskiner som datorer, telefoner, portkoder, bröst-röntgenapparater med mera. Av allt som fanns att se i fabriken var det just mönsterkorten som fångade Theresas uppmärksamhet och fascination.

– Jag bara drogs till korten, man kan läsa in så väldigt mycket i dem.

Det är något vackert över korten där de hänger.

Kopparfärgen växlar utifrån hur solens strålar kontra skuggorna träffar det långa konstverket.

– Just de här korten har inte gått igenom produktionen av olika anledningar, kanske de blev felborrade. För de anställda är de bara material och ett bevis där något har gått fel.

Men Theresa såg något mer. Hon såg något skulpturalt, och kort som berättade en historia.

– Jag har använt handskar när jag jobbat med att sätta ihop alla korten. Så fingeravtrycken som syns är fingeravtryck från arbetarna. Och här syns avtryck från maskiner.

Under sju års tid samlade hon kasserade mönsterkort. Fabriken som låg utanför Stockholm, är idag nedlagd och verksamheten förflyttad utomlands. Förändringar är också något som konstnären vill väcka tankar kring.

– Fabriker startas, förflyttas och läggs ner. Vi lever i en tid och ett skede av förändringar och förgångligheter.

Theresa menar att förändringar handlar om så mycket mer än enbart fabriker. Även om hon i sin utställning Växlingar ger ytterligare ett exempel på

Mötet mellan maskiner och hantverk, mellan den mjuka och det hårda. Theresa har broderat mönsterkort med bomull, spunnen av kvinnor på ett kollektiv i Burkina Faso. Kvinnorna har utslutits ur samhället efter att av olika anledningar anklagats för häxeri. Kollektivet ger i dagsläget runt 400 kvinnor chansen att försörja sig, genom att spinna och sälja bomull.

förändringar som rör just en fabrik. I sitt filmverk Microcement skildrar hon under 25 minuter vardagen på Cementa i Degerhamn.

– Många tror att verksamheten där är helt nerlagd, men det jobbar kvar sju personer.

Hösten 2019 kom chockbeskedet att fabriken skulle dra ner produktionen. 75 anställda blev sju. Och det är vardagen för dessa kvarvarande sju samt en industriverksamhet i föränd-

ring som filmen speglar.

– Jag ville även skapa en närvaro av frånvaron.

För att mer konkret visa museibesökarna på det tog Theresa hjälp av sin bror, Daniel, som bor i Skogsby. Han har gjort 75 tavlor som pryder utställningsväggarna i den lokal som filmen spelas upp. 68 tavlor är helt blåmålade, sju stycken visar personporträtt. De blåa, porträttomma tavlorna symboliserar alla som tvingades lämna sina jobb efter chockbeskedet. Nuvaran-

de platschef Tommy Pettersson betonade direkt från början att han inte ville medverka till en film om industridöden.

– Tommy är positiv och menar att läget på Cementa är ett tillstånd just nu, att allt bara är på paus. Han säger att det skett upp- och nergångar tidigare, och har förhoppningar att det blir en uppgång igen framöver. Det har hänt förut, och han hoppas det händer igen.

LINA WATANEN

Daniel Traore har porträtterat de idag sju anställda på Cementa. De helblå tavlorna symboliserar alla som 2019 tvingades gå.